

Archeologienota

Opvelp Koekoeksplein

Programma van maatregelen

Johan Claeys & Bart Vanmontfort

2017

1. Administratieve gegevens

Projectcodes:	2017A217 (bureauonderzoek) 2017B101 (landschappelijk bodemonderzoek door middel van boringen)
Erkend archeoloog	Johan Claeys (OE/ERK/Archeoloog/2017/00180): projectleider Bart Vanmontfort (OE/ERK/Archeoloog/2016/00100): assistent-archeoloog en aardkundige
Onroerend Erfgoed:	• Beschermde stads- en dorpsgezichten: dorpskern Opvelp (ID: 518) • Inventaris bouwkundig erfgoedgehelen: dorpskern Opvelp (ID: 302562) • CAI archeologische waarneming: rechthoekige sporen herkend op basis van luchtfoto's (ID: 454)
Locatie:	Opvelp (3360 Bierbeek), perceel ten ZO van het Koekoeksplein
Lambert coördinaten	(bounding box coördinaten – Lambert 72) NW: x=179.693 / y=166.840 ZO: x=179.816 / y=166.764
Kadastrale gegevens:	Bierbeek afdeling 4 (Opvelp) sectie D nrs. 227/A3 en 227/B3 Zie Figuur 1
Oppervlakte van het perceel:	7650 m ² (projectgebied binnen perceel: 5500 m ²)
Topografische kaart:	Zie Figuur 2
Periode uitvoering bureauonderzoek:	Januari-februari 2017
Periode uitvoering veldwerk:	Februari 2017 (landschappelijk bodemonderzoek)
Verstoorde zone:	Verstoring vastgesteld tijdens archeologisch vooronderzoek in het kader van deze archeologienota

2. Programma van maatregelen

2.1. Aanleiding vooronderzoek

Twee onbebouwde percelen weiland (227A3 en 227B3), gelegen ten zuidoosten van het Koekoeksplein in Opvelp, zullen verkaveld worden (Figuur 1). De plannen tonen de verkaveling van de zone in acht loten, telkens met een woning (zes halfvrijstaand en twee vrijstaand). Deze zullen bereikbaar zijn vanaf het Koekoeksplein via een rotonde die onmiddellijk op de bestaande weg aansluit. Deze woningen zullen daarnaast ook bereikbaar zijn vanaf de Velpestraat via een voetweg ten westen van het Jezuïetenhof.

Het onderzoeksterrein is volgens het Gewestplan gelegen in woongebied met landelijk karakter (Figuur 3). Het maakt geen deel uit van een beschermde archeologische site of vastgestelde archeologische zone, maar er is wel een archeologisch waarneming opgenomen in de Centrale Archeologische Inventaris die overlapt met het projectgebied, met name rechthoekige sporen herkend op basis van luchtfoto's. Het terrein bevindt zich tevens binnen de dorpskern van Opvelp, die in de Inventaris Onroerend Erfgoed geregistreerd staat als erfgoedkundig beschermd stads- en dorpsgezicht en als bouwkundig erfgoedgeheel. De onmiddellijk aangrenzende Hoeve Jezuïetenhof staat in de Inventaris Onroerend Erfgoed geregistreerd als bouwkundig relict en gedeeltelijk als beschermd monument. In de nieuwe tijd maakte het projectgebied deel uit van de landerijen horende bij het landgoed Jezuïetenhof (zie Verslag van resultaten).

Voor de verkavelingsvergunning dient een archeologienota opgesteld te worden, aangezien het projectgebied groter is dan 3.000 m² en zich in woongebied met landelijk karakter bevindt. Het totale perceel is c. 7.650 m² groot; het projectgebied, i.c. het deel met ingrepen in de bodem dat eventueel gevolgen heeft voor het bodemarchief, bedraagt c. 5.500 m².

2.2. Conclusies archeologienota

Op basis van de resultaten van het bureauonderzoek en landschappelijke bodemonderzoek, werd de gebruikte selectie voldoende geacht om een betrouwbare inschatting te maken over het archeologisch potentieel van het projectgebied, de mogelijke verstoringen en de impact die de geplande werkzaamheden hebben op het mogelijk aanwezige archeologisch erfgoed.

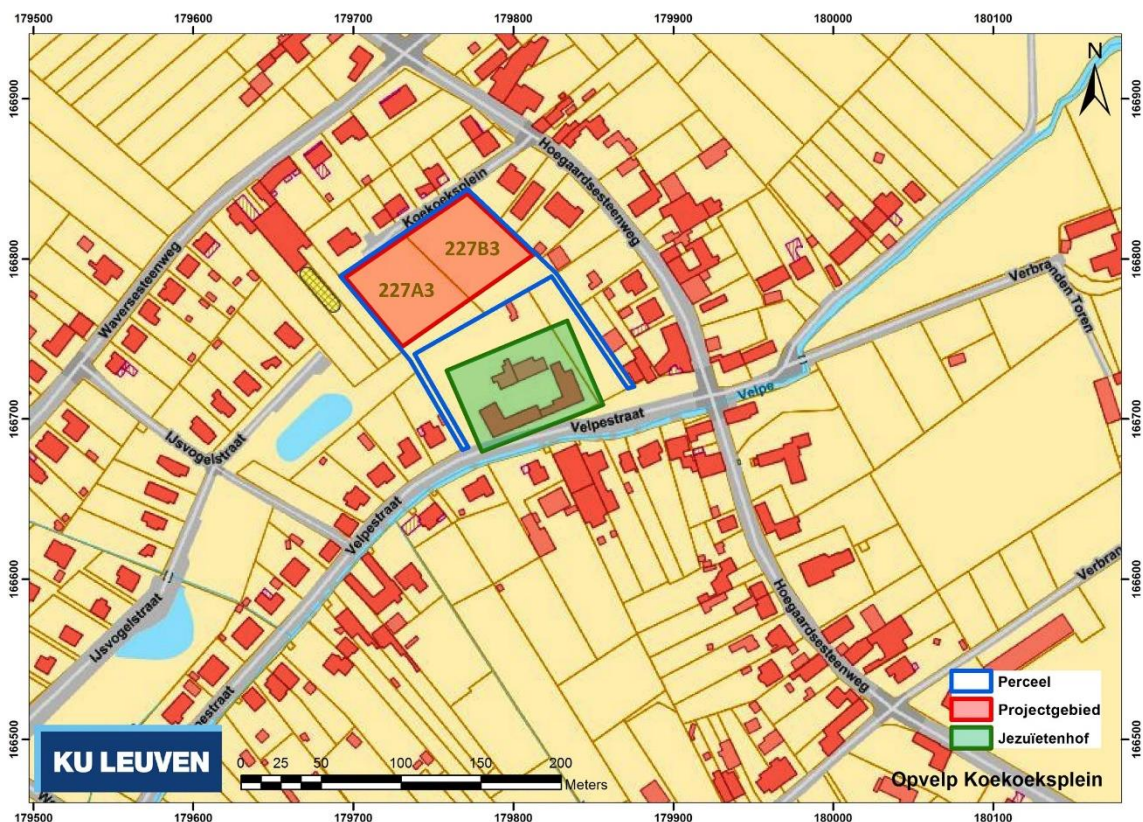
Het vooronderzoek kon op afdoende wijze:

- De kans op het aantreffen van archeologische sites aantonen. De bureaustudie toont aan dat de kans op het aantreffen van archeologische waarden binnen het projectgebied in een niet-verstoorde context groot zou geweest zijn. De boringen op het terrein hebben echter aangegeven dat er geen sprake meer is van een onverstoord bodemprofiel; de oorspronkelijke grond is meters diep afgegraven en grotendeels terug opgehoogd in de jaren '60 van de 20^e eeuw. Aangezien de geplande werkzaamheden niet dieper gaan dan de waargenomen verstoring van de ondergrond, is de kans op het aantreffen van archeologische restanten binnen de omvang van de werken onbestaande.

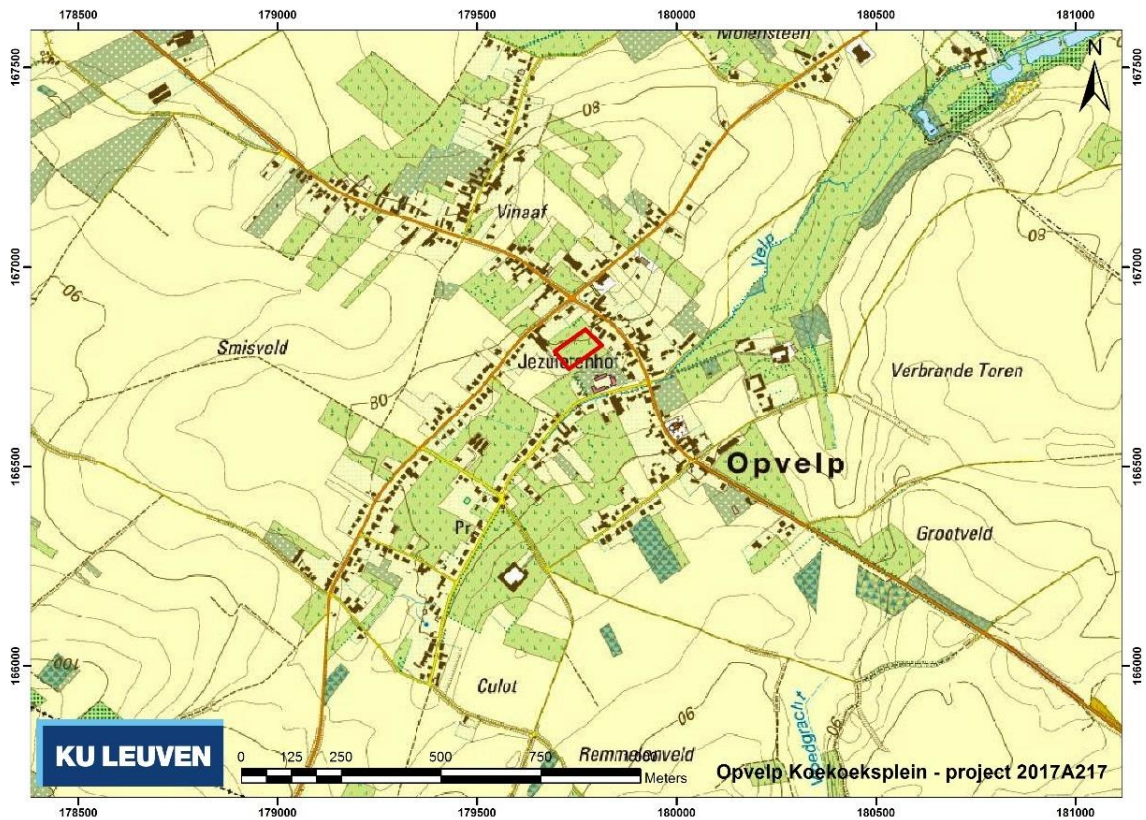
- Uitsluitel geven over de aan- of afwezigheid van archeologische waarden. Eventueel aanwezige archeologische sporen zijn door bovenstaande verstering onherroepelijk verdwenen. Daardoor kunnen we op basis van het bureauonderzoek een gemotiveerde uitspraak doen over het niet moeten nemen van verdere maatregelen (criterium 2 uit hoofdstuk 5.2 van de Code van Goede Praktijk).

2.3. Advies vervolgonderzoek

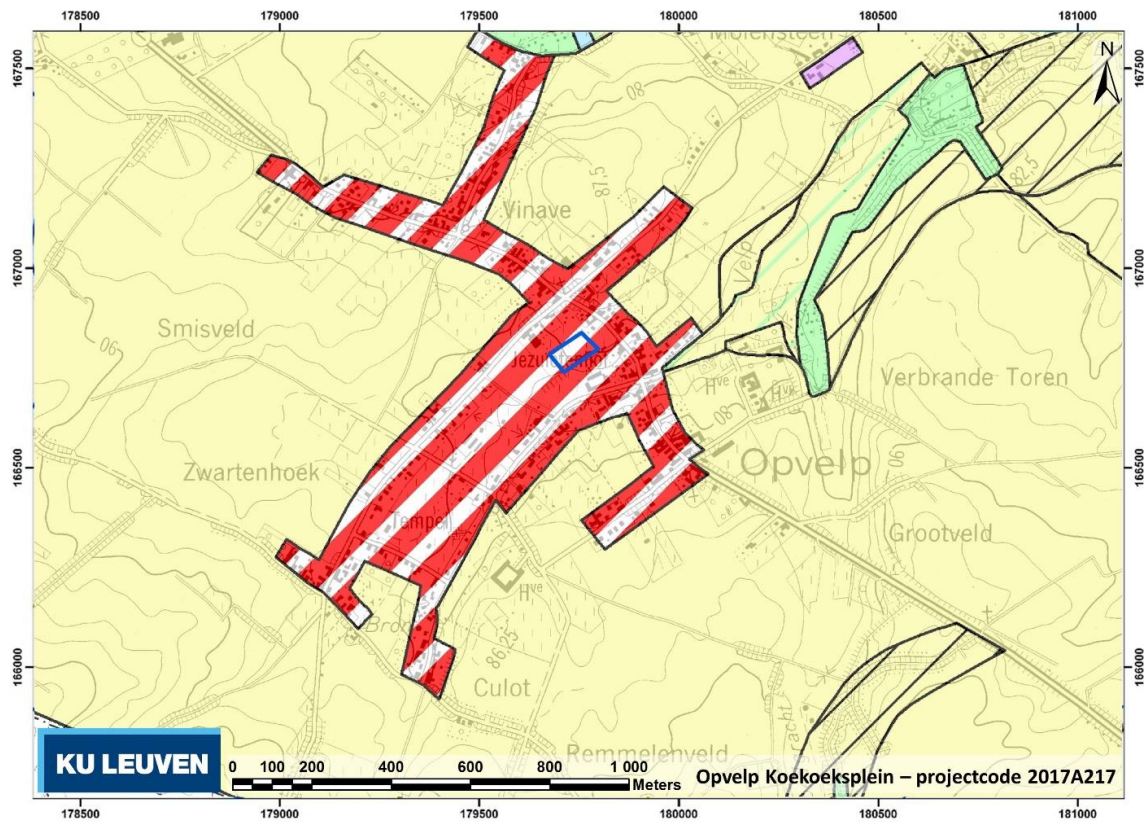
Op basis van bovenstaande argumentatie kan dan ook besloten worden dat het bureauonderzoek, zonder verdere archeologische prospectie met of zonder ingreep in de bodem, in staat is om de centrale onderzoeksvragen van deze archeologienota te beantwoorden. Door de vastgestelde grootschalige verstering van het perceel, en het daarbinnen vallende projectgebied, kan een negatieve impact voor het archeologisch erfgoed worden uitgesloten en kan het ontbreken van potentieel op kennisvermeerdering worden bevestigd. Het advies luidt dat er geen maatregelen moeten worden genomen. Er wordt geen programma van maatregelen opgemaakt.

Figuur 1. Locatie van het projectgebied op de kadasterkaart (© AGIV), met aanduiding van beide percelen.

Figuur 2. De locatie van het projectgebied op de topografische kaart van België (2009 © NGI).

Figuur 3. Inplanting van het projectgebied op het Gewestplan (© RWO Vlaanderen).